

BÁCSMEGYEI FÜGGETLENSÉG

A BACS-BODROG VÁRMEGYEI ÉS A ZOMBORI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Egész évre 10 kor., féltre 5 kor., negyedévre 3 kor. — Néptanítók részére: Egész évre 8 kor., féltre 4 kor. — Egyes szám ára 10 fillér.
Megjelenik: vasárnap és csütörtökön.

Felelős szerkesztő:
Dr. JOVÁNOVITS JÓZSEF.
Laptulajdonos a „Zombori Függetlenségi Párt.”

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Erzsébet-körút 13. sz. hová a lapot illető közlemények és az előfizetések küldendők. — Kéziratokat a szerkesztőség nem ad vissza.
Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma: 76.

Karácsonykor.

Zombor, dec. 24.

Megszületett a Jézus Krisztus.

A világtörténelemnek nemcsak vallási, de minden tekintetben is legnevezetesebb eseménye a kereszténységnek megalapítása; tehát a legnevezetesebb nap a Jézus Krisztusnak születésnapja.

Az ő születésével kezdődik a kereszténységnek korszaka. Az a korszak, amely a pogányságnak minden félszepségét minden immorális szokását lerombolta s megteremtette a szeretetnek világát.

Ezt a nagy napot ünnepli meg minden esztendőben a kegyeletes világ szent karácsony ünnepén.

Az Ur fia eljött az emberek közé, hogy megváltsa élete árán őket bűneiktől; és példát statuált az istenes életre.

Szálljon a nemzetekre bármi súlyos megpróbáltatás, pusztítson háboru tüze, duljon vihar . . . az esztendőnek ezt az egy napját megszentelte az emlékezés, ezt arra szántuk, hogy letöröljük egymás könyeit, hogy talán a saját kezünkkel ütött vérző sebet bekötözzük s hogy a minden idők legmelengetőbb érzésében az örök szeretetben felolvadjunk.

A bethlehemi istálló jászolához pásztorok, messze földről zárandokoló királyok siettek, hogy lássák a világra jött Isten fiát, aki az égből magával hozta az emberiséget társadalmával együtt átalakító igéket, melyek megnemesítik a kedélyt; az ész és szív előtt a világművelődésnek egy titokzatos esernyőjét tárják fel; kiradják az embert a föld porából a magasztos mindenség élvezetére . . . isteni hivatásának betöltésére képesítik.

Az a jászol, amely bölcsője volt a Megváltónak, bölcsője lett az egész földön annak a világosságnak, amely szétáradva megjelen a karácsonyfa

gyertyáinak fényében s hirdeti a szeretetet.

Természetes nyugvó pontot képeznek a karácsonyi szent ünnepek a közélet lázas tevékenységű munkájában és küzdelmében, a politika viharaiban.

Ebben a mélységes és magasztos csendben az emberi lélek megfijul, erőt, bátorságot merit a vallás szent tanaiból a további küzdelmekre; a családi tűzhely megnépesül s a kifáradt kedélyeket, a vidám csendes boldogság derűje tölti el.

Megszületett a világ válsága!

Hozsána! Hozsána!

Annexió.

Zombor, 1908. dec. 23.

A Balkánkérdés biztos léptekkel közeledik a megoldás felé. Hogy pedig ez a megoldás békés megoldás lesz, azt bizonyítja, hogy az annexió nyomán keletkezett helyzet a szerb handabandázás elesültével áttérelődött a Törökországgal folytatandó diplomáciai tárgyalás medrébe.

A magyar-osztrák diplomáciának ezen a ponton máris sikerei vannak. Konstantinápolyi nagykövetségünknek jegyzéke, valamint Kiamil basa nagyvezérrel és Tefik basa török külügyminiszterrel folytatott tanácskozása eredményezték azt, hogy a török kormány rendeletileg tiltotta meg a vámhivataloknak a bojkottban való részvételt és annak előmozdítását.

Minden jel arra mutat, hogy a tárgyalások rövid időn belül kedvező befejezést fognak nyerni, mindkét fél jogos, méltányos igényeinek figyelembevételével. Ez különben kezdettől természetesnek látszott, mert hiszen az egész zavart, az egész bonyodalmat nem Törökország, hanem a nyugati Balkán támasztotta jog és ok nélkül.

Kétségen kívül jó hatással lesz az entente létrejöttére az a megleghangu üdvözlés is, amelyet a magyar parlament küldött elnöke útján a megnyíló török parlamentnek abban a pillanatban, amikor Törökország az alkotmányos államok sorába lépett.

Ami pedig egyébként az annexió ujabban sokat hánytorgatott helyes, vagy helytelen voltára vonatkozik, ebben a dologban

méltán ébreszthet gondolatokat úgy Wekerlének, mint Apponyinak Polónyi gáncsaira adott válasza. Wekerle kijelentette, hogy az ugynevezett Balkánbonyodalom az annexió nélkül is előállott volna, Apponyi pedig megtoldotta még ezt azzal, hogy az annexiójavaslat parlamenti tárgyalása alkalmával bebizonyosodást fog nyerni az, hogy éppen a bonyodalmak, még pedig súlyosabb természetű bonyodalmak elhárítására volt szükség az annexiót keresztülvinni. Mindenképpen érdekes kijelentések ezek, amelyek alkalmasak arra, hogy Bosznia annektálásának sok helyütt közönyösséggel, sok helyütt pedig szinte ellenszenvvel tekintett tényét egészen más világításban és sokkal magasabb álláspont látókörével állítsák be.

Fizetések.

Zombor, december 23.

Nap-nap után olvashatjuk, hogy a társadalomnak majd egyik, majd másik osztálya, mely anyagi fentartásának eszközeit vagy az államtól, vagy más közhatóságtól kapja, peticionál felsőbbségéhez, tanácskozik, határozatokat hoz, mert rangjához illő megélhetése nincs biztosítva.

Állami tisztviselők, megyei és városi hivatalnokok, orvosok, lelkészek, tanítók fel-feljajdulnak, hogy nem képesek fizetésükből megélni. Valljuk be őszintén, hogy ezek a panaszok mindig alappal bírnak.

Az államnak, megyének, városnak stb. közfunkciók végzésére alkalmazott tisztviselőit oly fizetéssel kell dotálnia, ami azoknak nemcsak teljes gondnélküli megélhetését, de teljes anyagi függetlenségét is biztosítsa. E nélkül önzetlen munkásságot a közügyek ellátására hivatott tisztviselőtől nem kívánhatunk. Mert aránylag kevés azoknak száma, akik a megélhetés törvényes eszközeinek hiánya dacára is megtudják őrizni a puritán erkölcs szabályait és úgy tudnak dolgozni, ahogy azt tőlük a közérdek kívánja. A bűnös cselekmények, a visszaélések indító okai sokszor nem az alapjában való erkölcsi romlottságban, hanem a megélhetési nehézségekben találhatók.

Tudjuk valamennyien, hogy a mi tisztviselőink, dicséretükre legyen mondva,

ÓVAKODJUNK UTÁNZATOKTÓL.

COGNAC

BEVÁSÁRLÁSNÁL HATÁROZOTTAN
Gr. KEGLEVICH ISTVÁN utódai

502-5-3

HIRNEVES GYÁRTMÁNYAIT KÉRJÜK.

Bel- és külföldön kizárólag diszoklevéllel kitüntetve.

dacára, hogy fizetésük éppen nem elegendő a rangszerinti megélhetésre — nélkülözések és nagy önmegtartóztatás árán is becsülettel, tisztességgel és pontossággal felelnek meg hivatásuknak.

Méltányolja ezt a kormány is, melynek százkezü tevékenységet kell kifejtene s az állam, melynek erszénye ezerfelé van igénybe véve, hogy megszerezze az országnak a békét, a biztonságot s a biztos haladás előkészítését alapozhassa, egyszerre nem tehetett, de nem is tehet eleget a közfunkcionáriusok jogos kívánságainak. Mennyivel nehezebb helyzetben vannak az egyes városok törvényhatóságai, amelynek tisztviselői jogos kívánságait az egyéb olomsullal nehezülő terhek miatt kell elnapolni, holott a bizottság tagjai szívvel-lélekkel a tisztviselők helyzetén való javítás hívei valamennyien.

Minden józanul gondolkodó embernek be kell tehát látni, hogy eme kívánságokat — bármennyire egyeznek is a közóharral — összhangba kell hozni az állam, a város pénzügyi képességével s az egyéb szükséges kiadásokkal.

Fernbach Károly főispán már számtalanszor tanujelét adta a tisztviselők iránti atyai gondoskodó jóindulatának. Az állami és megyei tisztviselők lakbér ügyében már nem egyszer kopogtatott a minisztereknél. Az nem máról-holnapra való munka, amelyet hólyag módjára fel lehet fujni. Éppen azért végtelenül csodálkozunk azon, hogy egyik zombori lapban 500 tisztviselő nevében több tisztviselő nyílt levelet intézett a miniszterelnökhöz oly nevetéses érveléssel, mintha a háborus hírek akadályoznák a lakbérbeosztások mikénti megállapítását. Épp oly gunymosolyt keltett ez a nyílt levél, mint az Ujszivácon megjelent és már megszünt „Közép Bácskát”-nak egy nyílt levele, amellyel beleszólt a világpolitikába és az orosz cárt akarta kioktatni.

Árny és fényképek.

Irta: Del Toró.

Ha az utca közegetét rója méltóságteljesen, azt hinné az ember, hogy legalább is főispán, ha pedig a hosszú karjait tekintjük, melyek ütemszerűleg mindig úgy himbálóznak, mint valami körhinta, biztosan világhírű költőnek gondolnánk, ki ekes rimeken töri a fejét. A szeméit sokszor az égbe emeli, mintha csillagvizsgáló volna, máskor meg gondolatokba merülve mélyen a földre szegezi, mintha keresné azt a pontot, melyen a világot forgathatná ki a sarkaiból. Gőgös, büszke, mint egy éreszobor. Köszönni nem szokott. Minek is? Hiszen, ha megemelné a kalapját, elszállna a tudománya tar koponyájából. Köszöntsék őt, akiket illet, mert hát ő ur, hatalmas ur: végrehajtó. Ez pedig olyan felelmes hivatal, hogy a csecsemőket is vele ijesztesztetik. A kávéházban még a kellner is felve közeledik feléje, mikor egy spanyol grand gőgösségével osztja a parancsait. A kávéház fényes tükörelakából, mint egy gazdag család ágának utolsó rügye, lenézőleg szemléli az arra botorkáló „demokráciát”, akiről leri a verejtékes munka és visszaalmodja magát a régi jó világba, mikor még ő se dolgozott kenyérért. De mert ez fájó hurokat pendít meg a keblében, — hirtelen úgy fölszörpöli a haboskávét, mint a rövidlábú békát a hosszunyaku gólya, aztán egy „aufschreiben”-nal fizet és tovább andalog az „élet virágos kertjében.”

Különben is a tegnapi Budapesti Közlöny már hozza az egész országra szóló táblázatos lakbérkimutatást, amely szerint Zombor város a harmadik fokozatba soroztatott, vagyis a 80%-os lakbérösszeget kapta meg, míg Szabadka és Ujvidék csak 70%-ot. Főispánunk utanjárásának tehát látható eredménye van.

Az ilyen erőszakoskodások a tisztviselők részéről csakis az ügy hátrányára válhatnak és a felsőbbség meleg érdeklődésének elhidegülését eredményezhetik.

A városi tisztviselők helyzetének javításáról is csak annyit mondhatunk, hogy a törvényhatósági bizottság a legjobb indulattal viseltetik irányukban és hogy a kiküldött bizottság is át van hatva a tisztviselők létérdekének fontosságától és elég garanciát nyújt arra, hogy előterjesztendő javaslata a tisztviselők legvérmesebb reményeit valóra váltsa és hogy existenciájukat közmegelegedésre rendezteti.

Válasz a Z. és V.-nek.

A „Zombor és Vidéke” folyó hó 20-iki számának vezércikke otromba és igazságtalan támadást intéz a zombori függetlenségi párt ellen. Kiragadjuk a cikkből a következő kitételeket:

„Mit csinálnak majd a helybeli „függek”, — akiknek $\frac{2}{3}$ -a három év előtt olyannyira nem volt függetlenségi, mint ahogy nem volt szabadelvű, akkor, amikor a többség azokból állott. Mert hiszen nem a meggyőződés, nem az elvek, hanem az érdek tömörítette, terelte őket egy táborba és ez tartja őket össze ma is”.

Mi, akik megszoktuk már laptársunk kameleonszerű átalakulásait s láttuk máról-holnapra a darabontszolgálatból átvedleni a nemzeti jogok bajnokává, igazán nem csodálkozunk azon, hogy a Z. és V., mely pár hét előtt koalíciós alkotmánypárti köntösben mutatkozott be, most ismét koalícióellenes politikát folytat. Minket ez a sokféle köpönyegforgatás már nem is érdekel, aminek

eklatáns bizonyossága, hogy nem is méltattuk figyelmünkre ezt az újabb frontváltozást.

Laptársunk kiseded játékait mosolygva szemléljük most is, midőn a kis köpönyegforgató a politikai erkölcs eszénének áll be és a rágalom mérges nyilait lövöldözi a zombori függetlenségi pártra, melynek szolgálatait annyiszor felajánlotta.

A „Z. és V.” már rég elvesztette jogát, hogy másnak leckét adjon a politikai erkölcsből.

Am nézzen végig a zombori „Fügék” során. Ott látja a vezetőségben mindazokat, akik a 4—5 év előtti ellenzéki küzdelmeket is mint e párt hívei állották ki és nem a peccenyesszagra jöttek táborunkba. Tudja jól a szerkesztő ur, hogy a mi pártunkban csak kipróbált elvűségű párttagok foglalhatnak helyet, s hogy a vezetőség a pártlapot is csak megbízható függetlenségi egyének a kezébe adja. Ne fájjon tehát a szerkesztő urnak oly nagyon a mellőztetése.

A zombori függetlenségi párt sorsa pedig ne aggassa a „Z. és V.”-t. Mi maradunk, akik ellenzéki korunkban voltunk, — tántoríthatlan függetlenségi, akik készséggel vesszük fel ismét a küzdelmet elveink megvalósításáért, ha a politikai fegyverszünet ideje letelik.

Tendenciózus előadás a zombori Szabad Lyceumban.

Mikor a hajdan virágzó zombori Szabad Lyceum hallgatósága annak előadásairól lassankint elmaradozott s a nagy tudományos apparátussal dolgozó előadók üres székek előtt voltak kénytelenek perorálni, a helyi lapokban élénk vita tárgyát képezték azok okok, melyek miatt a zombori Szabad Lyceumnak gyors hanyatlása bekövetkezett. A vélemények főleg két irányban tértek el egymástól. Az egyik rész a publikum nemes érzésének hiányára, a másik rész meg az előadások tudományos voltára mutatott rá, mint olyanokra, melyek Lyceum hanyatlását vonták maguk után. De mindkét fél egyértelműleg megegyezett abban a véleményben,

Néha verseket is farag, mikor nagyon ráér, máskor meg szindarabokat ír, mikor nagyon elunja magát. Mert most költői és írói vér is csergedez az ereiben. A kék vért már régen lecsapolták a „hienák.”

Legnagyobb élvezetet talál azonban a művészetben, azért is rendes vendége az orfeumoknak és színházaknak. Egyik-másik „divát” mindig lefoglalja magának a hiu legényke és ha amerikai nábob volna, olvasatlanul szörná a milliót a diva lábai elé, hogy a fénytengerben fürödjön, de mert nem az, hát egy-pár rossz verssel intézi el a függő ügyeit. Reménytelen ugyan a helyzete, de mert a divák olyan jólelkűek, hogy egy-egy bolondos versikére megdobban a szívük és isteni mosoly vonul el piros ajkaikon, hát mégis reményli, hogy a „zöld vetése” majd csak megéri.

Néha egy kis humor is van benne. Ez olyankor történik, mikor a divát vetélytárs nélkül kísérheti haza. A vetélytársakat halálosan gyűlöli. Ő csak a nőknek barátja és legkedvesebb időtöltése: a szerelem. Hogy gyakran ostobaságokat is mond, azon a divák jókedvűen és nagyot nevetnek, mert tudják azt, hogy az ostobaság ellen még az istenek is hiába küzdenek. Lábadi ur (nevezzük így) pedig ilyenkor a hetedik menyországból képzelettel magát és kéjes örömmel szívja magába a balzsamos esti levegőt. Ő ilyenkor igazi „jai de jó ember”. Még talán azt is szívesen eltűrné, ha fát hasogatnának a hátán,

Azt egyáltalán nem akarja elismerni, hogy a primadonnák csak játékot üznek a bolondos fejével és neki csak „statisztai” szerepet juttatnak.

Történt egyszer, hogy Lábadi ur éppen olyankor nyitott be egyik kedvelt primadonna öltözőjébe, mikor egy „művelt” bácskai dzsentrí szedegette le piros ajkairól a festéket. Nagyon „művelt” volt a dzsentrí, mert a tárcája duzzadt az ezresbankóktól, hát nem esoda, hogy a primadonna öltözőjében is úgy érezte magát, mint a sampányeros üvegek közt: fesztelenül, otthoniasan. Hiszen nem bűn az, ha a virágos kertben rózsát szed az ember!

— Amint látom, rosszkor jöttem — mondta Lábadi ur lehangoltan.

— Csak kicsit későn, jó uram — válaszolta fanyarul a dzsentrí és egy sokatjelentő kézmozdulattal az ajtóra mutatott.

Ez a kézmozdulat úgy hatott Lábadira, mintha menyköt végtak volna a fejéhez. Még a szava is elállott.

Az önértetében sértett és szerelmében megrövidített költő-író-végrehajtó nem is szólt semmit, hanem lesujtottan távozott, hirtelen a zsebébe csusztatván a primadonna asztalkáján heverő kapukulcsot. Ezt a szerelmesek, kik mindjárt hátatfordítottak az okvetetlenkedő Lábadinak, észre sem vették. Már hogy vették volna észre, mikor a primadonna éppen csókra csücsörítette a kis száját, melyből a szerelmes dzsentrí édes mézet szívott. Ez a gyönyörűség

hogya a Szabad Lyceumért kár, mert az igazságot, a szépet s a nemeset szolgálja és a tudományt akarja népszerűsíteni. Valóban magasztos, eszményi egy feladat ez, melyért lelkesedni kell mindenkinek kivétel nélkül. És mindenképen tiszteletre méltó az az intézmény, mely ezt az eszményi feladatot erőihez mértén megvalósítani igyekszik. De annál elítélendőbb az ily fajta intézmény azon esetben, ha cégerül ily magasztos célt tűz ki, a valóságban pedig az ellenkező utra téved.

Egy szóval sem akarom kétségbe vonni, hogy a zombori Szabad Lyceum nem ezt a feladatot tűzte volna ki maga elé. Azt se állítom, hogy ezt a célt csak reklámul hangoztatná, a valóságban pedig épen az ellenkező utakat keresné. Hiszen köztudomásu dolog, hogy eddigelé nagyon is megfelelt annak a nagy várakozásnak, melylyel Zombor város közönsége jövendő működése elé nézett. És épen ezért nagyon sajnálatra méltó egy jelenség a mult vasárnapi felolvasás.

Nem akarom hosszasan reprodukálni és megcáfolni annak piramidális valótlanosságait, hosszas és felesleges vállalkozás lenne ez. Csak általánosságban szölok, Pataj Sándor dr. az „Istenítéletekről” értekezvén, oly színben tüntette fel az egyházat s az egyházi férfiakat, mintha azok lettek volna mindenha a legelítélendőbb babonaságoknak s főleg az istenítéleteknek legfanatikusabb terjesztői és támaszai. Sokan botránkoztak meg dr. Patajnak egyház- és papgyalázó felolvasásán, de még többen botránkoztak volna meg azon, — főleg a másvallásúak közül, — ha ismernék a babonának s az istenítéletnek történetét és az egyháznak ezekre vonatkozó tanát. Minden kath. iskolás gyerek tudja, hogy az egyház mindig a leghatározottabban, mint az *I-ső parancs elleni bünt, tiltotta a babonát* s nem egyszer kárhóztatta az ugynevezett istenítéleteket.

Ezt tanítja a pártatlan történelem s a kath. egyháznak erkölestana. Ha tehát valaki ezzel ellenkező történelmet tanít, az vagy nem ismeri azt, vagy szánt szándékkal elferdíti. Hogy dr. Pataj nem ismerné a tör-

ténelmet s az egyháznak a babonákat kárhóztató tanait, azt semmiképen sem tudom feltételezni, mert ha már foglalkozott a kérdéssel, mint igazi történelmi kutatónak el kellett olvasnia az arra vonatkozó egyházi műveket is, nehogy az egyoldalúságnak s az elfogultságnak ama végzetes bünébe essék, mely a kutatókat mindenki előtt a megbízhatatlanság szégyenfortyjával bélyegzi meg.

Itt tehát csak tendenciózus történelmi ferdítésekről lehet a szó, melyeket szó nélkül hagyni nem lehet s amelyeket a nagy nyilvánosság előtt is meg kell bélyegeznünk.

A Szabad Lyceum vezetését meg arra kérjük: máskor ne adjon helyet felolvasásai keretében az ilyfajta történelmi hazugságokkal megrakott tendenciózus előadásoknak, mert máskülönbön senki sem fogja elhinni, hogy azt a nemes, azt a magasztos célt szolgálja, melyet zászlajára írt: a tudományok népszerűsítésének eszméjét.

Mészáros Béla.

A regőcei előjáróválasztás.

— Viszonzás a „Bácskai Napló”-nak. —

A „Bácsmezei Függetlenség”-ben megjelent közleményemre egy bizonyos X—y válaszol a „Bácskai Napló”-ban. Válasza nagyon desolatís. Azt állítja, hogy közleményem ferdítés és tévesztés; holott a kandidációról nem mondott semmi mást, mint amit már megírtam. Azt írja: „Preiningert pártja nem győzhetett azon egyszerű okból, mivel a kandidációt a birói állásra egyenesen Zomborból kapta a főszolgabíró.” Ezt én sem desavualom, mi több, a közleményemben meg is írtam e szavakkal: hogy a jelölésbe a függetlenségi emberek jöttek, ezért *„hála a megyei függetlenségi párt vezető férfait illeti meg”*. Ja, persze, a 67-es uraknak nem tettstett ez a kandidáció, hanem inkább Preiningernak a listája, mert azzal biztosítva lett volna az ő emberük megválasztása. Kik is voltak ebben a listában? Bruckner J., Brandecker Mihály és Frey Mihály. Csupa 67-es. Ezt a listát vitte be Preiningert Bajára

— Nem, nem, csak maradjon itt, kedves, egy pillanat mulva visszatérek — mondta a tűzvéru udvarló és lóhalálban futott a vak sötétségben.

Egyszerre csak nagyot botlott valamben és szépen hasravágódott. A két vetélytárs egymás mellett feküdt a porban. Először föltápázkodott a dzsentrí, azután nagynehezen lábbaállította a másikat is. Mindjárt felismerte benne a híres végrehajtót.

— Hát maga mit csinált itt?
— Pi... pihentem.
— Hová igyekezett?
— A ga... galam... bomhoz!
— Minek?

— Vi... viszem a ka... kapukulesot — hebegte Lábadí és lassan kihuzta zsebéből azt a „kis jószágot”, ami némely embernek a paradicsomkert ajtaját, másoknak meg a pokol kapuját nyitja meg.

A dzsentrí agyában egyszerre világosság támadt, mindjárt gondolta, hogy miképp került a kapukules a végrehajtóhoz, nem is habozott egy pillanatig se, hanem hirtelen kikapta kezéből a kulesot és még hirtelenebben — hiszen elég művelt volt hozzá — úgy törülte nyakán Lábadí urat, hogy az megint visszabukott a porba és ott is maradt, míg valaki újra beléje nem botlott.

Ugy kell neki! Mért nem tanulta meg azt a közmondást: „Suszter, ne tovább a kaptafánál!”

a választást megelőző napon. Kezét a szívére és mondja, hogy nem igaz!? Ilyen körülmények között a függetlenségi nem maradhattak tétlenül. Ők csak orvoslást kerestek a 67-esek operációja és manővere ellen. Erre tehát önök, 67-esek adtak okot és ezzel a függetlenségi párt tisztessége még nincs megcsorbítva. De nem tudom, hogy állanak ebben a tekintetben önök!? Amit tettünk, tettünk és azt nyíltan meg is mondtuk. De tegyék meg ezt önök is nyíltan, a lapban. Csakhogy akkor a nyomdafesték furesza színben tüntetné elő a 67-es urakat.

X—y ur ama felfedezésén, hogy pártunkban szociálisták is vannak, csak örömmünknek adhatunk kifejezést, hogy pártunk becsületes működésével még a szociálistákat is kielégítette. Ezek voltak is valamikor szociálisták, most már nem azok. Vagy talán az önök táborában levő szociálista párt volt elnöke még most is szociálista?

De ön, X—y ur, ugy veszem észre, a szegényebb osztályt érti szociálisták alatt. Ha az ember szegény, azért még nem kell szociálistának lenni és azért független, gazdag lehet a becsületben. Nekünk csak becsületes emberek kellene. Nem nézünk a vagyonra.

Csodálkozom azon, hogy az X—y ur közleményem azon részét, mely Pfeffer János a képviselőtestületből történt kizárásáról szól, nem vette bonckése alá. Ugy látszik, keménynek találta a diót. De akkor, mire való volt azon állítása, hogy közleményem „ferdítés és tévesztés”? —n.

A lakbérrendezés.

Zombor, december 23.

A hivatalos lap keddi száma közli az állami és vármegyei tisztviselők, altisztek és szolgák állomáshelyeit képező városoknak és községeknek osztályokba való beosztását. Az első osztályba Budapest tartozik. A második osztályba sorozott városokban a lakbér a budapestinek 90%-a, a harmadikban 80%, a negyedikben 70%, az ötödikben 60%, a hatodikban 50%, a hetedikben 40%.

A bácsmezei városok közül Zombor a harmadik osztályba van sorozva 80%-al. Zomborban tehát az állami és vármegyei tisztviselők a következő tíz évben fizetési osztályok szerint a következő lakbérösszegeket fogják kapni: IV: 2400, V: 2000, VI: 1600, VII: 1280, VIII: 1040, IX: 800, X: 720, XI: 640 korona.

Szabadka és Ujvidék városok a negyedik osztályba soroztattak 70%-kal. Az itteni lakberek fizetési osztályok szerint a következők lesznek: IV: 2100, V: 1750, VI: 1400, VII: 1120, VIII: 910, IX: 700, X: 630, XI: 560 korona.

Baja város az ötödik osztályba került 60%-al. Az új lakberek a következők: IV: 1800, V: 1500, VI: 1200, VII: 960, VIII: 780, IX: 600, X: 540, XI: 480 korona.

A hatodik osztályba soroztattak Zenta, Óbecse és Topolya, a hola budapesti lakbereknek 50%-át kapják a tisztviselők. És pedig fizetési osztályok szerint: IV: 1500, V: 1250, VI: 1000, VII: 800, VIII: 650, IX: 500, X: 450, XI: 400 korona.

A hetedik osztályba soroztattak 40%-kal a következő bácsmezei községek: Apatin, Ada, Bácsalmás, Dunagárdony, Hódság, Kula, Monostorszeg, Palánka, Titel, Ujverbász és Zsablya. Ezekben a községekben a lakberek a következők: IV: 1200, V: 1000, VI: 800, VII: 640, VIII: 520, IX: 400, X: 360, XI: 260 korona.

Az itt fel nem sorolt bácsmezei községekben pedig a lakbér a budapestinek 30%-a lesz.

bizsergeti a szívet, andalítja a lelket, kábitja a fejet.

Lábadí ur, mikor egy diplomata ügyességével suttymban végrehajtotta az „államcsinyt”, betért a vendéglőbe, hogy piros borral öntözze le a boszu vadvirágait. Szépen „el is ázott”, mintha nem is végrehajtó, hanem kefekötő lett volna. Mire az előadás a színházban véget ért, már olyan csendes ember lett belőle, mint a holtenger. Hát bizony ő nem mondhatta el a nótával, hogy:

„Nem ittam én ma egyebet,
Csak egy köcsög aludtjejet!”

A pincér emelte ki puha székéből és megmutatta neki, hogy merre van az országutja a sötét éjszakában. Lábadí pedig hol jobbra, hol balra lógatta a részeg fejét, míg végre elvágódott a porban. Rajta igazán bejeljesült egy régi költő mondása:

„Egy kis szerelem, egy kis bor,
Sok hiúság — a vége por.”

Persze, hogy ez alatt az idő alatt a „szerelmes pár” is hazáig ért, de mily nagy volt a meglepetésük, mikor a „paradicsomkert” kapujának a kulcsát sehogysem találta meg a kis primadonna.

— Jaj, édesem, bizonyosan ott felejtettem az öltözőben — mondta kétségbeesve a „bájós angyal”.

— Sebaj, majd elszaladok érte — vigasztalta a dzsentrí.

— Én is magával szaladok.

H I R E K.

Előljárók választása Piroson.

— Saját tudósítónktól. —

Piros, december 19.

A Bácsmezei Függetlenség már több ízben ismertette a pirosi viszonyokat s azokból könnyen lehetett következtetni azokra a küzdelmekre, a melyeket a függetlenségi párt a letűnt korszak embereivel vívott.

Ezek a küzdelmek most a tisztujítás előtt élesedtek ki a legjobban, mikor a függetlenségi pártnak a régi előjárósággal és a szociálistákkal kellett felvenni a harcot.

Hogy a függetlenségi párt életképes és zömét képezi a lakosságnak, beigazolódott a megyei bizottsági tag- és a községi képviselők választásánál, a midőn fényes diadalt aratott a darabontok és a szociálisták felett, éppen oly fényes győzelmet ért el a mai tisztujítás is. A régi előjárók most mind kibuktak.

Dr. Fratricsevits István tb. főszolgabíró elnöke alatt tartatott meg folyó hó 19-én az előjárók választása. A főszolgabíró a választást tárgyilagossággal és pártatlansággal vezette, miért is a választóközönség lelkes éljenzéssel jutalmazta. Már hetek óta folyt a korteskedés és a szociálisták erősen hangoztatták, hogy az ő győzelmük biztos, mert illetékes helyről azt a biztatást kapták, hogy a függetlenségi párt még csak indulva se lesznek. De csalódtak, mert a függetlenségi párt gondoskodott még illetékesebb helyen, hogy a nép jogos kívánsága teljesítve legyen és így a bírói állásra függetlenségi ember jelöltetett, akit közfelkiáltással meg is választottak.

Az egész előjáróság függetlenségi lett, s most már erős a párt reménye, hogy végre a boldogulás útjára léphet és a sok küzdelem után megerősödve a békés haladásnak mi sem áll többé útjában.

Lapunk legközelebbi száma a közbeeső karácsonyi ünnepek miatt folyó hó 31-én, csütörtökön jelenik meg, egyben pedig boldog ünnepeket kívánunk.

Főispáni ebéd. Fernbach Károly és felesége a folyó hó 21-iki állandó választmány és a 22-iki rendes évnegyedes közgyűlés alkalmából ebédet adtak, amelyen résztvettek: Cziráky Gábor, Bodrogh Mór, dr. Brestyanszky Miklós, dr. Dungserszky Gedeon, Dungserszky István, Ertl János, dr. Galambos Pál, Heintz Albert, Klanszky Ferenc, Karácson Gyula, Marton Mátyás, Michler Ferenc, dr. Mikosevits Kanut, Szauerborn Károly, Schmausz Endre, Szonomár Elek, Tóth József, dr. Tripolszky János, dr. Vojnovits Vladán, Városy Károly, dr. Zakó István, Gerber Nándor, Geyer Péter, Günther Ferenc, dr. Gombos Dezső, Körmendy Imre, Lutz Sándor, Matkovits Béla, Schafler Mór, idb. Szemző Gyula, Sztrilich Béla, Sztrilich Jenő, dr. Tripolszky Béla.

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Vargha Sándor egyetemi hallgatót a bajai tanítóképző-intézet internatusához nevelőnek nevezte ki.

Kinevezés. Fernbach Károly főispán Tomesányi Aladár, szolgálattételre a főispáni hivatalhoz beosztott vármegyei közigazgatási kiadót jelenlegi beosztásának meghagyásával tb. irodaigazgatóvá nevezte ki.

A kulai posztógyár. A „Bácska“ című lap legutóbbi számának hírvonatában egy rövid közlemény jelent meg, mely szerint a Kulán alakulóban levő Bácskai gyapjúfonó-, szövő-, festő- és kikészítő művek részvénytársaságnak elnöke Fernbach Károly, Bácsmezei főispánja lesz. Mint illetékes helyről értesülünk ez a híradás ebben a formában téves információ alapul. Arra nézve, hogy az új részvénytársaságnak ki lesz az elnöke, megállapodás még nem történt.

Választás. Jakob Lajos okl. jegyző egyhangulag Pincéd község aljegyzőjévé választott.

ÉRTESÍTÉS. A zombori függetlenségi kör összes előfizetett és tulajdonát képező hírlapjait folyó évi december hó 26-án, szombaton délután 3-4 óra között versenytárgyalás útján egy évi időtartamra eladhatja és a venni szándékozó t. urakat tisztelettel meghívja. — Zombor, 1908. évi december hó 20-án.

— Hazafias üdvözléssel az elnökség.

30 éves írói jubileum. A Rákóczi-asztaltársaság esütörtökön este családi ünnepet tartott, amelyre díszelnökét, Vértési Károlyt meglepte, melyről az ünnepelt mit sem tudva, nagyon érzékenyen érintette és jól esett barátainak figyelme, kik mindenképpen szeretetüknek akarnak kifejezést adni. Midőn az asztaltársaság tagjai együtt voltak, a megbízott ünnepi beszédben üdvözölte Vértési Károlyt abból az alkalomból, hogy 30 éve az írói pályán működik. Vértési első műve 1878-ban jelent meg és barátai szűk családi körben ünnepeltek a jubiléus íróit. Mi is minden jót kívánunk a jubiléus íróknak.

Tanítóválasztás. A zombori róm. kath. iskolaszék Orbán György szondi tanítót Angeli Jakab kerényi tanító 3 szavazata ellenében 15 szóval a banáti fiúiskolához választotta. Paresetich Ferencet egyhangulag bánáti központba az I-ő, Gräff Istvánt saját kérelmére a III. osztályba helyezte át.

Karácsonyi ünnepek a karmelitáknál. Közvetlen az éjféli mise előtt 3/4 12 órakor szentelik fel a karmelita atyák a betlehemi szoborosoportozatot, mely egy jólelkű hívő óhajára a templom főbejáratától jobbra eső toronyalatti fülkében nyert elhelyezést. A díszítést özv. Sóka Istvánné urnő sajátkezűleg végezte. Az új Betlehem, mely ezentul minden karácsonyra fel lesz állítva, remekül szemünk elé állítja a karácsonyi nagy s titokzatos eseményeket: Krisztus Jézus születését, a jámbor pásztorok s a három napkeleti böles imádatát.

Az ájtatosságok sorrendje az ünnepek alatt a következő: Éjféli előtt 3/4 12 órakor a Betlehem beszentelése. 12 órakor éjféli mise. Reggel 6 órakor második ünnepélyes nagymise „a pásztorok miséje“. — 1/2 10 órakor magyar szentbeszéd. 10 órakor a harmadik nagymise, mely alatt a kaszinói dalárdának tagjai énekelnek és Hrabovszky István ur szólózik: Gloria in excelsis Deo! Délután 1/3 3 órakor énekes vecsernye, (papi zsolozsma) szent Gergely karénnel. — Délután 4 órakor bunyevác szentbeszéd s utána ünnepélyes litánia. Az ünnepen teljes bucsu nyerhető.

Szent István napján reggel 6 órakor énekes mise, 10 órakor ünnepélyes nagy mise, mely alatt előadásra kerül Haller híres egyházi komponista Assumpta est férfikarra írt miséje; délután 4 órakor német szent beszéd és azután pápai áldás adatik öszentése nevében. Végül litánia. A pápai áldás teljes bucsúval van összekötve.

December 27-én és 28-án délelőtt 10-kor ünnepélyes nagy misék lesznek. 27-én délután 4 órakor magyar szent beszéd s utána skapuláris körmenet.

Karácsony ünnepén, bár péntekre esik, a husételek élvezete nincs betiltva.

Szilveszter-estély. A zombori kaszinó-egyesületi dalárda december hó 31-én ez évben is megtartja táncal és tombolával egybekötött hangversenyét. Az estélyen közreműködésre sikerült Csavojác János hegedűművészt, Rácz Micike kisasszonyt, dr. Pataki János kir. segédtanfelügyelőt és dr. Németh Arturt megnyerni. Az estély az idény legfelsztelebb mulatsága lesz.

Választás. Az üresedésben volt bácsujlaki jegyzői állásra Kederer József volt dunabökényi segédjegyző választott meg.

Közigazgatási bejárás. A szabadka—gombos—palánkai vasút szabadka—gombosi vonalának közigazgatási bejárása december 23-án lesz és karácsony napján már a 107 kilométer hosszú utvonat át lesz adva a forgalomnak.

Ref. istentisztelet. A zombori ref. gyülekezet folyó évi december hó 26-án (karácsony második napján) az ág. ev. imaházban urvaesorával összekötött istentiszteletet tart. — Arany Gusztáv, r. lelkész. Kozma László, e. k. főgondnok.

Hiba egy béli meghívón. Magyar nőegyleti tagok által felkérteünk annak közlésére: hogy a zombori jótékony magyar nőegyletnek 1909. január 16-ra szóló álarcos béli meghívójáról Wundszám Ida urnőnek, mint a nőegylet elnökének neve elnézésből lemaradt és helytelenül a vigalmi bizottság névsorába került.

Előjáró választás. Gádon folyó hó 18-án Werner szolgabíró vezetése mellett az előjárósági tagok választása következőképpen ejtetett meg: bíró: Wolf József, törvénybíró: Weber Sebő, esküdtek: Rettig Miklós, Sehn Ferenc, Findeisz Mihály és Csirszka János; községi pénztárnok: Weigand Lőrinc, adópénztárnok: Tossenberger János, közgyám: Reffe András.

Eljegyzés. Scossa Zoltán Szabadka nyug. tűzoltó főparancsnok leányát, Pirokát eljegyezte Zombory István szabadkai főmérnök.

Mulatság. A zombori kereskedők köre január hó 9-én a polgári kaszinó egyesület összes helyiségeiben hangversenyyel egybekötött táncmulatságot rendez.

Esküvő. Kápolnásnyéki Balassa Lajos a múlt héten esküdt örök hűséget Császár Péter topolyai főszolgabíró leányának Margitnak.

Szilveszter-estély. A zombori általános ipartestület saját pénztára javára 1908. évi december hó 31-én a testület összes termeiben tombolával egybekötött Szilveszter-estélyt rendez.

A szegény vakok karácsonya. Nagy a földi nyomor, az emberek ezrei különböző körülmények között nyujtják felénk kezüket alamizsnát, segédelmet kérve. E számtalan szerencsétlenek között azonban legszánandóbbak azok, kik megfosztva a látás gyönyöreitől, még koldulni sem mehetnek látó embertársaik segédleme nélkül; pedig gyakran nemcsak a saját, de többtagu családjuk kenyeréért kellene könyörögniök. E vak embertársaink érdekében, kiknek száma hazánkban a 18000-et meghaladja, fordul a „Vakokat Gyámolító Orsz. Egylet“ a nagyközönséghez, hogy csak egy pereig képzelje magát az örökös sötétségbe, mindenkorra megfosztva a természet szépségeinek szemlélésétől, bizonynyal segítségére lesz szegény vak embertársainknak. Most, a mikor a tél zordsága ugy a szegény vakokra, mint azok kis gyermekeire kétszeresen nehezedik, azt a kérelmet intézi a nemesszívű emberbarátokhoz, kegyeskedjenek adományukkal ragylelkűen hozzájárulni ahoz, hogy a szegény vakok közt tüzelő- és élelmiszert oszthassunk szét, hogy a vak gyermekeket és a felnőtt vakok látó gyermekeit felruháshassuk és ezen szegény teremteseknek a közelgő szent karácsony napján örömet szerezhessünk. A szenvedők nevében előterjesztett kérelmünkre adakozók küldjék adományukat Budapest, VII., Hungária-körut 16. szám alá.

Táncmulatság. A csantavéri iparos- és kereskedő ifjuság folyó hó 26-án zártkörű táncvigalmat rendez.

A földhordás beszüntetése. A város területeiről való földhordás folyó hó végével be lett szüntetve. Minthogy pedig a nagyközönségnek építkezéshez, tapasztáshoz, feltöltéshez a földre szüksége van, felkértenek azon földtulajdonosok, kik pénzért hajlandók földjeik kigödrözését és elhordását megengedni, hogy azt a rendőrkapitányságnál minél előbb bejelenteni sziveskedjenek.

Elveszett pénztárca. Folyó hó 5-én a Gromon-utcában egy szürke női pénztárca veszett el 11 korona 20 fillér készpénzzel. Felkértenek a becsületes megtaláló, hogy azt a kapitányságnál szolgáltatassa be.

SZÍNHÁZ.

Szombat, december 19.

János vitéz. Dr. Kaesóh népszerű magyar operetteje, mely néhány évvel ezelőtt diadalmasan járta be a magyar színpadokat, hosszú pihentetés után újra megjelent a színen.

A hosszú szünet csak a darab előnyére vált, mert az operette agyonépezt muzsikája üdén és frissen hangzott el. A hallgatók szívébe ismét belelopta magát. Igaz gyönyörrel hallgattuk a színes, változatos, érzésekben gazdag, invencióban dus, eredeti, zamatos magyar muzsikát. Szerzőjük azóta elkalandozott a nemzetközi operette mezejére (Mary-Ann.), de babér ott nem terem számára. A szindus magyar zenének e kiváló művelője haladjon csak azon az uton, amelyen elindult, mert azon még kevesen jártak s az hosszában és szélességében beláthatatlan.

A darab teljesen új szereposztásban került előadásra. A szereplők igyekeztek a mult évi jó János vitéz előadását reprodukálni, ami sikerült is.

Pataki a címszerepben tehetségének legjavát belevitté. Énekét megtapsolták, tisztelői pedig virágos állvánnyal lepték meg.

Peterdi és Haraszi mint mindig, úgy ma is jól játszottak és szépen énekeltek. Halasiné a boszorkány szerepében kitűnő, tipikus alakítást nyújtott. Kabos tehetségének fejlődését meglepéssel látjuk. Mindketten nagyon gyakran megnevezték a publikumot. Radványi végre oly szerepben mutatkozott be, amely egyéniségének és hangjának teljesen megfelel. A jó hangú baritonista igaz terrénuma a népszínmű.

A színházat majdnem teljesen betöltötte a közönség a szereplők előadását tapsával gyakran jutalmazta. (—and.)

Vasárnap, december 20.

Délután leszállított helyárrakkal Fényes Samu vigjátéka, a „**Csöppség**“, Peterdivel a címszerepben, teli házat biztosított a direktornak. Ragyogó, örömtől felgyulladt gyermekarcok viharos tappsal hívták ki Peterdit és Virányit minden jelenésnél. Halasiné Etel, Solymosy, Csolnakosi és Csanádi igen jó alakítást nyújtottak.

Teljesen üres ház előtt került színre ma este Tóth Edének gyönyörű népszínműve, a „**Falurossza**“. Radványi (Göndör) kiváló alakításáért és szép énekéért, Halasi Béla (Feledi bíró) komoly, átgondolt játékáért sok tapsot kapott. Remete (Gonosz), Halasiné (Gonoszné), Solymosy (Czene cigányprimás) állandó derűtségre villanyozták a közönséget. Halasi Mariska (Boriska) mint mindig, ma is belemélyedt szerepébe s azt a legaprólékosabb részletekig kidolgozva tárta elénk. Pataki Finum Rózsáját, bár sok kívánni valót hagyott — megtapsolták. Haraszi (Bátki Tercsi) kedvesen játszott.

Hétfő, december 21.

Millőcker Károly kedves zenéjű operetteje, **Cousin Bobby Komédiások** ment ma zsupolt ház előtt. Meglátszott a szereplő művészek is, hogy a legjobb akaratú „dolgoznak“. Sok taps volt érte a jutalmuk. Azt hisszük, a direktor nem bánna, hogy ha itt tartózkodása idejére állandó meggyűléseket rendeznének, mert a vidékről beseregő bizottsági tagok mellett lehetne valamit keresni.

—r.

IRODALOM.

Előfizetési felhívás. Dr. Révai József késmárki lyceumi tanár, aki ezelőtt a szabadkai főgimnáziumnál működött és akinek irodalmi működése megismeretes, „Commodianus élete, művei és kora“ cím alatt egy nagyobb önálló tanulmányt írt, mely az 1909. év január havában jelenik meg. A mű felöleli az ifjú keresztényiség első küzdelmeit, forrongásait, szól a rendkívül érdekes keresztény népmondákról, az Antikrisztusról, a sibyllai jóslatokról, tárgyalja a chiliastust, monarchianizmust, docetizmust s így nemcsak az irodalom buváira, de theologusokra nézve is különös érdekel bir. Tekintettel a nagy nyomtatási költségekre, a munka ára 4 korona. Jelentkezéseket már most elfogad a szerző és lapunk kiadóhivatala, hogy így a munka megjelenése biztosítva legyen.

A „Műhely“ kiállítása Budapesten.

Az Uránia művészeti és iparművészeti részvénytársaság támogatása mellett a magyar művészek és iparművészek egy része egyesületet alkotott; egyesületüket elnevezték „Műhelynek“ s úgy látszik már az elnevezéssel tájékoztatni akarták az érdeklődőket, hogy ne várjanak valami méreteiben nagy kiállítást, legyenek inkább elkészülve kisebb terjedelmű, de annál intímabb s a kiállított művészi s főleg iparművészi tárgyak műbecsét tekintve a magas színvonalon álló kiállításra.

Minket bácskaiakat közelebből azért érdekelhet a kiállítás, mert az első három szobát jórészt lefoglalja a gödöllői művésztelep, melynek tagjai között több zombori földink van.

De ettől eltekintve kiválóan érdekes és tanulságos a kiállítás meglátogatása. A kiállítók, valamint a kiállított tárgyak csekélyebb száma lehetővé teszi, hogy egy-egy kiállítással jobban, közelebből megismerkedjünk és közelebbi férfozzunk egyéniségéhez, megismerhetjük gondolatvilágát, kifejezési módjait s ami a fő, egyéniségének képe megmarad lelkünkben, mert nem mossa el a benyomások tömege, mint ahogy az nagy tárlatoknál s nagyméretű iparművészeti kiállításoknál történni szokott.

A textilmunkák kiválóképp meglepetésre méltók Boér Lenke szőtt gobelinjei valóságos szőtt esodák; a terveket Nagy Sándor készítette, nem kisebb művészettel szötte meg őket Boér Lenke. Körösfői Krisch Aladár „A jó kormányos“, „A Család“ című gobelinjei a király tulajdonai. „A jó kormányos“ a legértékesebb magyar gobelin.

Valósággal impozáns, valami sajátosság erővel teljes „Attila hazatér a vadászatról“ című esomózott szőnyeg; Nagy Sándor terve után Belmonte Leó készítette, ki hitem szerint a legjobb magyar gobelin és szőnyegszövők. Igaz, hogy svéd származásu s magyarul nem igen tud, de egészen beleolvadt a gödöllői magyar művésztelep gondolatvilágába, életébe s letéve az ecsetet mesteri kézzel szövi-fonja Kriesch Aladár és Nagy Sándor terveit szőnyegekké, gobelinekké.

„Attila hazatér a vadászatról“ című körülbelül két négyzetméter nagyságú esomózott szőnyeg ára ötezer korona.

Értékes szöttesekkel, szőnyegekkel tele van a kiállítás, melyeket a fentiek kivül Nagy Sándorné, Juhász Árpád, Undi Mariska, Undi Carla és gróf Zichy István terveztek. A most említett terveit az országos ipar-

művészeti iskolának osztályát képező gödöllői szövőiskola készítette.

Különösen kiemeljük még Frey Vilma Mese című ó-gobelin szőnyegét, melyet Zichy István terve után szőtt. Frey Rózsa legszebb munkája a Nagy Sándor terve után készült „Oláh leány“ című scherebeck.

Dekáni Árpád állított ki néhány nagyon szép varrott csipkét.

A női kézimunkának ugyszólván minden ága képviselve van egy-két értékes munkával.

A szobaberendezések között néhány igen jól sikerült, különösen tetszett Dosa Lukács uri dolgozó szobája.

Bronz szobrocskákat állítottak ki Vastagh György, Teles Ede, Lüpola Irjö és még többen. Legszebb Lüpola Irjö szobrocskája.

A fém, a vasipar, a kerámia, a hőmunka iparművészete képviselve van kiváló tárgyakkal.

Néhány iparművésznünk új mézeskalács formát tervezett; különösen ketten állítottak ki szép terveket: Müller Irén és Dankó József.

Még két iparművészeti ágat kell kiemelni; az egyik a herendi porcellán gyár; egész szobát tölt be kiállítása; szebbnél-szebb edények között válogathatunk; a másik a magyar fajátékgyártás; leghivatottabb művelője Veszely József, ki gyönyörű modern formájú, szellemes szerkezetű játékokat tervezett; minden kisérték ötletes, zamatos magyaros; Veszely kiállításánál csak az kár, hogy keveset állított ki s azt is hamarosan elkapták; de ezzel a kárral majd csak megbirkózik.

Szép és értékes tárgyakkal tele van a kiállítás, legnagyobb részt minden tárgyon rajta van az ára; a vevő nyomban elviheti a megvett tárgyat.

Aki felrándul Budapestre, keresse fel a Kigyó-tér 1. száma alatt, a földszinten levő kiállítást; sok értékes és érdekes dolgot fog látni s művészi karácsonyi és újévi ajándékokat is szerezhet be. Sz. D.

Vezeklés.

Templomba mentem egykor bánatommal
Virágos tavasz hajnalán.
Ott leborultam néma fájdalommal,
S az oltárkép mondhatlan szánalommal
Tekintett le a magashól reám.

Ott hevertem . . . fejem a köre hajtva,
Köröttem pusztá némaság.
És odakünn tétován, el-elhalva
Egy-egy madár belefogott a dalba
S az ablakot meg-megüté egy ág.

És hangok keltek . . . esendesen, suttogva
Hajolt egymáshoz szobor, kép.
S én ott hevertem kínos fájdalommal
Remegő ajkkal bús imákat mondva,
S esókkoltam az oltár hideg követ.

Imádkoztam bűnbánó vezekléssel,
Nagy volt a bűn, mely lelkem terhelé . . .
Te játszottál a hittel, esküvéssel,
És hogy az ég ne sújtson büntetéssel,
Megvezekeltél te helyetted én.

Eichardt Károly.

A szerencsés apa.

— Némethől. —

Raboulard, öreg színész, 63 éves.
Souchet, barátja 60 éves.

Souchet évek óta nem látta barátját és legnagyobb meglepetésére egy napon szobájába lép.

Souchet: Mi az! te vagy Raboulard?

Raboulard: Igen, ugyebár nem vártál?

— Bizony nem, hat év óta nem láttalak. Nem is hallottam semmi hírt felőled! Új le!

Leül.

— Nem vagy tagja már a színháznak?
— Nem! kedves barátom és nem az én hibámból. Megöregedtem. Harminc évig a hősszerelmes szerepeket játszottam, most már nem bírom.

— Igaz, helyedet a fiataloknak kell átengedned.

— Elismerem, de ha már egyszer valaki a színpadon él, nem szívesen válik el tőle. Szép éveket éltem át. A siker mindenkor hű maradt hozzám, de most már... elmúlt.

— Ezek szerint rosszul megy sorod, kedves barátom?

— Amint vesszük, igen is, nem is.

— Milyen jó szerencse hozott téged hozzám?

— Egy régi tartozásomat jöttem kifizetni.

— Hogyan?

— Látom, derék ember vagy. Nem is emlékezel arra, hogy hat évvel ezelőtt 100 frankot kölcsön adtál? Most van pénzem, tehát kifizetem (átadja a 100 frankos bankjegyet).

— De ez nem oly sürgős.

— Kérlek szépen, e tartozásom gyötört. Bántotta lelkiismeretemet és nem akartam a túlvilágra menni, mielőtt tartozásomat ki nem egyenlítem.

— Nem neheztelsz reám, ha egy kérdést intézek hozzád?

— Nem, csak parancsolj!

— Ha nincs foglalkozásod, hogyan jutottál a pénzhez, melyből tartozásodat kifizeted?

— Hogy erre a kérdésemre felelhessek, emlékeztettedbe idézem, hogy apa vagyok.

— Igaz, majd elfelejtettem, mit csinál a kis Mária?

— A kis Mária a párisi színházégboltozat legnagyobb csillaga.

— Mit nem szólsz?

— Ez igaz, a tiszta és valódi igazság. Amint Clotildamat elvesztettem, egyedül maradtam Máriaival. Felneveltem, minden kívánságát teljesíttem, hogy ne hiányozzon semmije. Máriaból jó gyermek lett, jó szíve van és állandóan kedélyes. Már gyermek korában szép hangja volt; évek folytán e hang megerősödött és mostani neve Antoniette de Bagnolet.

— Lehetetlen! Antoniette de Bagnolet, a nagy művésznő a Scalából a te leányod?

— Igen, öreg barátom, s büszke vagyok reá. Hálás teremtés! Fényes állása van a Scalánál. Havonta 600 frankot keres. Pompás lakása van. Szobaleányt, szolgát, komornánőt s nem tudom, mit tart még. Részemre egy szép lakást rendezett be. Amit kívánok, tőle megkapom, havonta 300 frankot biztosított, s időről-időre meglátogathatom. Ha barátja nincs nála, ott ebédelhetek, ha pedig éppen ott van, úgy kimegyek a konyhába és a cseléddel ebédelek. Tarpitskoff, dúsgazdag orosz gróffal él. Szemükben nem vagyok akadály. A gróf kitünően és finoman viselkedik leányom irányában. Csak az kellemetlen, hogy a gróf Oroszországba akarja vinni lányomat.

— Öregem, hisz a művészet igazi hazája Oroszország, az igazi tehetség csak ott fejlődhetik ki teljesen.

— Nem vitatom ezt, hanem az az érzésem, hogy ha a leányom kint van, úgy nem gondol többé reám. Most minden második héten láthatom, ha pedig Párison kívül van, akkor csak nagyon ritkán. Nem fogom visszatartani, de az esetre kikötöm magamnak, hogy fizetése Párisban fiztessék ki és én felvehessem.

A gróf és leányom nem fognak ellenkezni, hiszen fizetése jövedelmének csak egy csekély része.

— (Gunyosan): Te valóban boldog apa vagy.

— Igen, nagyon boldog.

— Mindenkinek sorsa nem lehet oly szerencsés, mint leányodnak; lásd, leányomat csak férjhez adtam.

— (Büszkén): Igen, kedves barátom. Ilyenkor a boldogság tudata fog el s eszembe jut az a mondás, hogy az igazi tehetség mindenütt érvényesül.

(— and.)

Légy szerény.

Légy szerény

Ez nem alázat

Csak elved ne hadd

Ez gyalázat!

E drága árért

Bármit adjanak

Nyugalom tanyája

Soha nem foglalhat

Helyet szivedben...

Kiüzi onnét

Szégyen, furdalás

S legyen bár öltönyöd

Diszesbb, mint más

Összetépi rongyod

Az idő!

S mit álarcban hordál

Hitvány élteden

Elveszted egykor

Pusztán, szennyesen

Másod sem marad...

De kín, a vád

El soh'sem hágy...

Bűnös, férges jellemet

— Nincs kegyelet —

Ki örzi meg!?!...

Elpusztul az

Mint a sáskahad...

S az út utána pusztá

Nyomtalan marad...

Ferencz Béla.

A szivtelen.

Irtá: Monographus.

Lemenőben volt már a nap, utolsó sugarait lövelte a lassan-lassan sötétülő tájra, égő pirossága ott fénylett a nyugati látóhatáron. Lány szellő fujdogált. A levegőt édes illattal töltötte be a sok virág. A bokrokban meg-megszólt a csalogány, édes-csengő hangján szerelmes dalt zengve párjának.

A Wewreskeőy-család parkjában százasod fák alatt két fiatal nő ül. Az egyik arcán meglátszik, hogy megízlelte már az élet keserűségeit. Szép szemében a bánat egy árnya rezeg. A másik fiatalabb, igazi szépség.

A két Wewreskeőy testvér, özv. Bánföldy báróné és huga Lili; mindketten kézimunkával vannak elfoglalva.

A báróné abbahagyja a munkát, egy darabig gondolkodva néz hugára, majd megszólal:

— Mond csak Lili! — miért huzodhalasztod, hogy férjhez ment?

— Ugyan Elza, mit sürgetitek oly nagyon, hogy férjhez menjek? — felelt munkájáról feltekintve Lili.

— De lásd — már kinőttél a kisleány korból, az idő eljár fölötted és végre is a leánynak az a hivatása, hogy férjhez menjen.

— Én nem találok örömet a férjhezmenetelben — ellenkezik a leány — hisz mindenfelől látom a boldogtalan házasságokat. Ha elgondolom, hogy a nő otthon a konyhában fáradva főz; a gyermekeket neveli; virraszt kinteljes éjjeleken át, míg férje másutt keres élvezetet... Igazán irtó-zom az ilyen élettől.

— Édes Lilim, ne gondold mindig a legrosszabbat. Nem minden férfi olyan!

— Igaz, nem minden férfi olyan, de a legtöbb mégis csak az otthonán kívül érzi magát legjobban.

— Hát ha éppen az a férfi nem lesz olyan, akit te férjül választasz...

— De hát ha igen! — vágott a báróné szavába Lili.

— Ej!... Lili, te mindig kétkedél — mondá méltatlankodva a báróné.

— Nem kétkedem, de az a hát ha

mégis csak bizonytalan alap, amire nem lehet építeni. Látod, Elza, téged is mulatságról-mulatságra vitt mamánk. Végre csipett számodra egy bárót... Ugyan mi örömed tellett abban, hogy Bánföldy báróné lettél. Gyermekeid egymásután jöttek. Férjed folyton a kártyaasztalnál lebzelt, s nyakra-főre csinálta az adósságot. Mig végre mamánk megsokalta, s téged hazahozott. Mi lett a büszke Wewreskeőy Elzából, az egész társaság dédelgetett kedvencéből?

A báróné felindulástól nem birt szólni, csak könyeit törülgette. Huga pedig folytatta:

— Férjed Monte-Carlóban próbált még utolsó szerencsét. Három napig játszott, mindig vesztett, mig végre föbelőtte magát.

— Ne avatkozz az én dolgaimba — kiáltá felindulva a báróné.

— Ne izgasson fel, Elza — feleli nyugodtan a leány — amit mondok, hisz csak meggyőzni akarlak, hogy nem okvetlenül szükséges az, hogy férjhez menjek. De különben is, én nem tudnék hű maradni... ha látnám, hogy férjem másutt keres szórakozást, én mindannyiszor megcsálnám...

— Egy Wewreskeőy leány nem lehet beestelen — vág szavába izgatottan a báróné.

— Ugyan — szól kezelegyintéssel Lili — lehet-e mai napság valaki becsületes, mikor lépten-nyomon hazugsággal és képmutatással találkozunk.

— Menj, te szivtelen teremtés — mondá elfordulva a báróné.

— Számtalanszor mondtatok már, hogy szívem helyén egy kődarab van. Most tehát, megmondom neked, Elza, hogy azért is férjhez fogok menni rövid idő alatt; ha olyan szükség van arra, hogy pártába ne maradjak; de azt is megmondom, hogy férjemet sosem fogom szeretni...

— Te szerencsétlen! Lili... és ugyan kit választottál férjedül? — kérdé meglepetve a báróné.

— Sugár Lacit — felelé büszkén Lili.

— És van szived, hogy ezt megtedd? — kérdé álmélkodva a báróné.

— Van — veté oda a leány; felkelt, fogta munkáját és elisietett a kastélyba.

— Szegény fiu — sóhajtott fel a báróné — de még sem lehet Lili annyira szivtelen... nem, az nem lehet — mentegeti hugát; majd fejét kezébe hajtja, mély gondolatokba merül.

Sugár Laci, a fiatal szolgabíró, szegény fiu volt; önerejéből tanult, küzdött. Vagyona nem volt, csak fizetésére volt utalva. Rajongással nézte Lilit, de hozzá közeledni még sem mert, hisz ugy körülrajongták a gazdagabbnál-gazdagabb udvarlók, hogy ő maga szerénységében, nem is remélte, hogy viszontszerethetik.

Többen kérték már meg Lili kezét. S mindannyian kosárral távoztak s így Laci nem is merté hinni, hogy elnyerhesse.

Három nap a kerti jelenet után a kaszinó nyári mulatságot rendezett. A kert szépen ki volt világítva. Szébbnél-szebb lámpák ontották pazar fényüket; minden fényben uszott. A fiatal leányok és menyecskék vidám kacaja töltötte be a levegőt. A fiatal emberek körülrajongták a kacagókat. Vidámság és jókedv volt mindenfelé s a cigány tüzes zenéjével fokozta a jókedvet.

Mégis legtöbben vették körül a Wewreskeőy testvéreket, különböző bókokkal kedveskedtek. De Lili elemében volt, felpaprikázott kedvvel egymás után üldözte el magától udvarlóit, mig végre egyedül maradt Lacival.

— Menjünk sétálni — mondta Lacinak — unom ezt a zsbivásárt...

Laci örömmel nyújtá karját.

A kert tekervényes utjain, kar a karban, egy ideig szóltanul lépkedtek egymás mellett, végre egy padra letelepedtek.

A mögöttük levő bokorban megszólalt a fülemüle édes-csengő hangján.

Lili elmélyedve hallgatta a dalt, végre megszólalt:

— Mily édesen tud ez a kis madár dalolni.

— Igen, benne van dalában a világ

összes bújának és bánatának fájdalma s benne van a szerelemnek legédesebb hangja — szolt a férfi.

— Mondja csak Laci — kérde Lili — miért nem közeledik maga is úgy hozzám, mint a többi?

— Én, ha csak láthatom kegyedet, Lili — feleli szerényen Laci — már örül a lelkem... hisz szegény, igénytelen fiu vagyok... többet nem remélhetek.

— De mégis, látja, a leánynak az a hivatása, hogy férjhez menjen. Én látom tekintetéből, hogy maga szeret engem... mondja csak, ha igazán szeret, akar-e engem feleségül venni?

— Oh, Lili! Tudom, hogy kegyed belőlem csak gunyt űz — szol szorongva Laci.

— Nem, Laci, megvallo, hogy én önt szeretem s a maga felesége akarok lenni, vagy senki másé.

— Édes Lili... ez életem legboldogabb perce — feleli Laci örömmel, megfogva Lili kezét s ajkához emelte.

— Menjünk most már vissza — mondotta Lili s karját Laci karjába fűzte.

Visszaérve nővérehez, ott találta egyik leghivebb udvarlóját, Barinkay földbirtokost. Laci szerényen hátravonult.

Barinkay édeskés mosollyal közeledett Lilihez meghajta magát:

— Mily szerencse — szolt — hogy nagysádat láthatom... Már azt gondoltam, hogy megszöktette a szolgabírócska.

— Csak nem fogok megszökni — szolt végignéve Barinkayt Lili — a völegényemmel!

— A völegényével! — kiált fel álmélkodva egyszerre a báróné és Barinkay.

— Igen! éppen most ígértem neki oda a kezemet — válaszol büszkén Lili.

— Ugy fogadja nagysád szerencsekívánataimat — mondá meghajta magát Barinkay, s rövid társalgás után távozott.

— Mondd csak Lili... igaz ez — kérde álmélkodva a báróné.

— Igen is igaz — felelé Lili. — Négy hét múlva asszony leszek. Néhány napig asszony leszek s aztán elvölök a férjemtől, mert őt sosem fogom szeretni... Hisz csak az a leány hivatása, hogy férjhez menjen!

Elmult a négy hét.

A lakodalmi menet már visszaérkezett a templomból.

Liliből asszony lett. Férjével egyedül maradt. Édes álmra hajtotta fejét.

Hajnal felé álmában érzi, hogy férje föléje hajol és megcsókolja s távozni készül.

Ő karjait férje nyaka köré fonja, s kéri, hogy ne távozzék, maradjon. Kéri, hogy bocsásson meg... Ő sem fogja elhagyni soha, hisz őt szereti egyedül a világon.

S férje marad. Ő vidáman, boldogan kacag.

A szoba ajtaja előtt épen most hozzák haza Sugár Lacit halva. Reggei ölte meg Barinkay párbajban.

A szobából kihallatszik a fiatal asszony boldog kacagása.

Mikor felébredt és tudára adták férje halálát, egy éles sikolylyal összerogyott. A szív, amely azt hitte, hogy nem tud szeretni, fájdalmában meghasadt.

HIRDETÉSEK.

BUDAPESTI Szivattyú- és Gépgyár Rt.

= BÁCSMEGYEI KÉPVISELETE =

SZELES JENŐ Zombor.

== MINTARAKTÁR ==

kútszivattyúkban és tűzifecskendőkben.

HAZAI GYÁRTMÁNY.

345—35—34

35—33

Saját termésű tolnamegyei

HEGYI BORAIM

literes zárt palackokban kaphatók.

Metz József

ZOMBOR (Szelenese). 507—3—3

3873/1908. szám.

Hirdetmény.

A Ferenc-esatorna részvénytársulat kezelésében levő esatornák hidjainak és egyéb műtárgyainak fentartásához 1909. évben szükséges fa- és egyéb építési anyagok beszerzésére ezennel

nyilvános pályázati versenytárgyalást

hirdetek.

A szállítási részletes feltételek, anyagszükségleti kimutatás stb. alulírott üzletigazgatóságnál megtekinthetők, illetve kívánatra érdeklődőknek megküldetnek.

Az üzletigazgatósághoz címzendő ajánlatok benyújtásának határideje: 1909. január hó 10. déli 12 óra.

Elkésve érkező, távirati, utó vagy szabálytalanul kiállított ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Kissztapár, 1908. december hó 17-én.

Heincz Albert,

514—3—2

műszaki és üzletigazgató.

273414. sz. 1908.

Pályázati hirdetmény.

Alulírott igazgatóság a magyar királyi államvasutak vonalain az 1909., illetve az 1909—1911. években talpafelítés céljaira szükséges évenként mintegy 5700 q. sósav, 56900 q. neutrális olaj és 18400 q. kőszénkátrányolaj, esetleg a kőszénkátrányolaj mennyiségnek egy része helyett ennek megfelelő mennyiségű bükkfakátrányolaj szállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A különleges feltételeket tartalmazó ajánlati űrlapok, valamint a szállításra vonatkozó és az ajánlattételnél kötelező részletes módozatokat tartalmazó ajánlati felhívás az alulírott igazgatóság „Anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál” (Budapest, VI., Andrassy-ut 73. sz., II. em., 46. ajtó sz.) megtekinthetők és ugyanott díjtalanul kaphatók.

A szabályszerűen kiállított, egy koronás magyar királyi okmánybéllyel ellátott ajánlatok, a 60 filléres bélyeggel ellátott és aláírt ajánlati felhívással együtt sértetlen borítékba foglalva és a cég saját pecsétjével lepecsételve legkésőbb 1909. évi január hó 9-én déli 12 óráig a fentnevezett szakosztálynál benyújtandók, vagy pedig posta útján oda küldendők és a boríték ezzel a kulccsal látandó el: „Ajánlat 273414/908. számhoz.”

Bánatpénz gyanánt az ajánlandó anyagok értékének 5%-a legkésőbb 1909. évi január hó 8-ának déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak központi főpénztáránál (Budapest, VI., Andrassy-ut 75. sz., földszint) akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban leteendő.

Bánatpénz nélküli és később benyújtott, valamint olyan ajánlatok, melyek nem az előírt módon tételnek, vagy amelyek az aláírandó ajánlati felhívás nélkül nyujtának be, figyelembe nem fognak vétetni

Budapest, 1908. december havában.

A m. kir. államvasutak igazgatósága.

(Utánnomást nem díjazatik.)

508—3—1

249079/908. szám.

Féláru vasuti jegy váltására

— — — jogosító — — —

arcképes évi igazolványok

kiállítása és a már használatban

— — levőknek érvényesítése — —

== az 1909-ik évre. ==

Az állami és törvényhatósági tisztviselők, továbbá az állami és törvényhatósági nyugdíjasok féláru vasuti jegy váltására jogosító arcképes évi igazolványai a jövő 1909-ik évre leendő érvényesítés végett a magyar királyi államvasutak igazgatóságához (Budapest, VI. ker., Andrassy-ut 73. sz.) már folyó évi október hó 15-étől kezdve beküldhetők, legkésőbb azonban december hó 31-ig okvetlenül beküldendők.

Azoknak az igényjogosultaknak, kiknek a folyó évben arcképes évi igazolványuk még nem volt, a jövő 1909-ik évre azonban ily igazolványt maguk részére szerezni kívánnának, az igazolvány kiállítását ugyancsak a fent jelzett időben kell kérelmezniük.

Különösen figyelmeztetjük az érdekelteket, hogy az igazolványok érvényesítéseért és az újak kiállításáért járó 1 korona kezelési illeték m. kir. postabélyegeken rovandó le. A postabélyegek a betérjesztendő névjegyzékre, vagy kérvényre ragasztandók fel.

Készpénz vagy okmánybélyeg kezelési illeték fejében nem ragasztatik fel.

Ez alkalommal a nyugdíjasokat arra is figyelmeztetjük, hogy a folyamodványon a lakhelyükre illetékes közigazgatási hatóság által igazoltatni kötelesek azt, hogy semmiféle díjazott tisztséget vagy fizetéssel járó hivatalt nem viselnek.

Budapest, 1908. szeptember hó 24.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága.

(Utánnomást nem díjazunk.)

390—14—13

3376. szám. 1908.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102., illetőleg az 1908. évi XL. t. c. 19. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti VIII—X ker. kir. járásbíróság 1908. évi Sp. III 1775.4 számú végzése következtében dr. Baross Lajos budapesti ügyvéd által képviselt Országos Központi Hitelszövetkezet javára 150 kor. s járulékaik erejéig 1908. évi november hó 5. én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 735 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: butorok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíróság 1908. évi V. 2150/2. sz. végzése folytán 150 korona tőkekövetelés, ennek 1905. évi november 1-ső napjától járó 7 1/2% kamatai és eddig összesen 54 kor. 76 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Csonoplyán adós lakásán leendő eszközzésére 1909. évi január hó 7-ik napjának délutáni 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. § a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Zomborban, 1908. évi december hó 16. án.

Styrum Mór,

kir. bír. végrehajtó.

523—1

Magyar királyi államvasutak.

323136/908. szám.

A karácsonyi ünnepek alkalmából külön személyszállító vonatoknak bevezetése.

A karácsonyi ünnepek alkalmából várható erős személyforgalom akadálytalan és rendes lebonyolítása, valamint az utazó közönség kényelme érdekében a rendes személyszállító vonatokon kívül:

Budapest-keleti pályaudvartól—Szolnokig és vissza,

Budapest-keleti pályaudvartól—Aradig, Püspökladánytól—Szolnokig,

Sárbogárdtól—budapest-keleti pályaudvarig,

Budapest-keleti pályaudvartól—Szabadkáraig,

Ujvidéktől—budapest-keleti pályaudvarig Budapest keleti pályaudvartól—Hatvanig és vissza,

Lesonctól—Zólyomig,

Budapest-nyugati pályaudvartól—Marchegyreig, illetve Wienig,

Budapest-nyugati pályaudvartól—Zsolnáig,

Lipótvártól—Pozsonyig,

Budapest-nyugati pályaudvartól—Nagyvarosig és vissza,

Budapest-nyugati pályaudvartól—Ceglédig és vissza és Pozsonytól—Párkány-Nánáig külön gyors-, illetve személy-, vegyes- és személyszállító tehervonatok fognak közlekedni.

A szolnoki külön gyorsvonat I., és II. osztályu kocsikkal december hó 23., 24. és 28-án fog közlekedni.

E vonat budapest-keleti pályaudvartól reggel 7 óra 30 perckor indul és Szolnokra délelőtt 9 óra 29 perckor érkezik, ahonnan folytatólag az 512. sz. rendes gyorsvonat menetrendjében Nagyváradig közlekedik s így budapest-keleti pályaudvartól Nagyváradig közvetlen vonatot fog képezni.

Az ellenirányu külön gyorsvonat pedig szintén december hó 23., 24. és 28-án fog közlekedni. E vonat Szolnokról, ahonnan a kolozsvári 511. sz. rendes gyorsvonatnak a folytatását fogja képezni, este 7 óra 52 perckor indul és budapest-keleti pályaudvarra éjjel 10 óra 25 perckor érkezik.

A szolnoki külön személyvonat I., II. és III. osztályu kocsikkal december hó 23-án fog közlekedni. E vonat budapest-keleti pályaudvartól este 6 óra 15 perckor indul és Szolnokra éjjel 10 órakor érkezik.

Az aradi külön személyvonat I., II. és III. osztályu kocsikkal december hó 22-ről 23-ra és 23-ról 24-re hajló éjjelen fog közlekedni. E vonat budapest-keleti pályaudvartól este 8 óra 50 perckor indul és Aradra reggel 4 óra 56 perckor érkezik.

A püspökladány—szolnoki külön személyvonat I. II. és III. osztályu kocsikkal december hó 22-ről 23-ra és 23-ról 24-re hajló éjjelen fog közlekedni. E vonat Püspökladányból, hol a Debrecenből éjjel 10 óra 24 perckor oda érkező rendes személyvonathoz csatlakozik, éjjel 10 óra 35 perckor indul, Szajolon csatlakozik az onnan éjjel 12 óra 34 perckor Aradra induló külön személyvonathoz és Szolnokra éjjel 12 óra 52 perckor érkezik.

A sárbogárdi külön személyvonat I., II. és III. osztályu kocsikkal december hó 23., 24., 27., továbbá 1909. évi január hó 1. és 2-án fog közlekedni. E vonat Sárbogárdról délután 5 óra 10 perckor indul és budapest-keleti p. u.-ra este 8 óra 25 perckor érkezik.

A szabadkai külön személyvonat december hó 21-ről 22-re, 22-ről 23-ra és 23-ról 24-re hajló éjjelen fog közlekedni. E vonat budapest-keleti pályaudvartól este 9 óra 50 perckor indul és Szabadkára éjjel 3 óra 25 perckor érkezik.

Az ujvidéki külön személyvonat I., II. és III. osztályu kocsikkal december hó 22., 23., 24., 27., 28. és 1909. évi január hó 2-án fog közlekedni. E vonat Ujvidékről délelőtt 10 óra 5 perckor indul és Budapest-keleti pályaudvarra este 6 óra 20 perckor érkezik.

A hatvani külön vegyes vonat I., II. és

III. osztályu kocsikkal december hó 22-ről 23-ra, 23-ról 24-re, 24-ről 25-re, 27-ről 28-ra és 28-ról 29-re hajló éjjelen fog közlekedni. E vonat budapest-keleti p. u.-ról éjjel 11 óra 40 perckor indul és Hatvanra éjjel 2 óra 03 perckor érkezik, ahonnan folytatólag a 422. sz. rendes vegyesvonat menetrendjében Miskolcig közlekedik s így budapest-keleti pályaudvartól Miskolcig közvetlen vonatot fog képezni.

Az ellenirányu külön személyvonat pedig szintén december hó 22., 23., 24., 27. és 28-án fog közlekedni. E vonat Hatvanról, ahonnan a miskolczi 421. sz. rendes vegyesvonatnak a folytatását fogja képezni, d. u. 5 óra 30 perckor indul és budapest-keleti pályaudvarra este 7 óra 40 perckor érkezik.

A zólyomi külön személyszállító tehervonat II. és III. osztályu kocsikkal december hó 23-án fog közlekedni. E vonat Losonczról d. u. 1 óra 21 perckor indul és Zólyomra d. u. 4 óra 21 perckor érkezik.

A marcheggi külön gyorsvonat I. és II. osztályu kocsikkal december hó 24-én fog közlekedni. E vonat budapest-nyugati pályaudvartól d. u. 2 óra 40 perckor indul és Marchegyre este 6 óra 3 perckor, Wien St. E. G.-re pedig este 7 óra 5 perckor érkezik.

A marcheggi külön személyvonat I., II. III. osztályu kocsikkal december hó 23-ról 24-re hajló éjjelen fog közlekedni. E vonat budapest-nyugati pályaudvartól éjjel 10 óra 10 perckor indul és Marchegyre reggel 4 óra 55 perckor, Wien St. E. G.-re pedig reggel 6 óra 30 perckor érkezik.

A budapest—szolnoki külön személyvonat I., II. és III. osztályu kocsikkal december hó 23-ról 24-re hajló éjjelen fog közlekedni. E vonat budapest-nyugati pályaudvartól este 9 óra 30 perckor indul és Zsolnára reggel 7 óra 27 perckor érkezik.

A lipótvári külön személyvonat I., II. és III. osztályu kocsikkal december hó 23., 24., 27. és 28-án fog közlekedni. E vonat Lipótvártól d. e. 11 órakor indul és Pozsonyra d. u. 12 óra 58 perckor érkezik.

A nagyvarosi külön személyvonat I., II. és III. osztályu kocsikkal december hó 23., 24., 25., 26., 27., 28., 31., továbbá 1909. évi január hó 1-én és 2-án fog közlekedni. E vonat Budapest-nyugati pályaudvartól d. e. 8 óra 45 perckor indul és Nagyvarosra d. e. 10 óra 25 perckor érkezik.

Az ellenirányu külön személyvonat pedig szintén december hó 23., 24., 25., 26., 27., 28., 31., továbbá 1909. évi január hó 1. és 2-án fog közlekedni. E vonat Nagyvarosról d. u. 4 óra 17 perckor indul és Budapest-nyugati p. u.-ra d. u. 5 óra 45 perckor érkezik.

A ceglédi külön személyvonat I., II. és III. osztályu kocsikkal december hó 24. és 28-án fog közlekedni. E vonat budapest-nyugati pályaudvartól d. e. 11 óra 55 perckor indul és Ceglédre d. u. 2 óra 11 perckor érkezik.

Az ellenirányu külön személyvonat pedig szintén december hó 24. és 28-án fog közlekedni. E vonat Ceglédre d. u. 5 óra 34 perckor indul és Budapest-nyugati p. u.-ra este 7 óra 45 perckor érkezik.

A párkány-nánai külön személyszállító gyorstehervonat I., II. és III. osztályu kocsikkal december hó 24. és 28-án fog közlekedni. E vonat Pozsonyról éjjel 1 óra 13 perckor indul és Párkány-Nánára reggel 4 óra 39 perckor érkezik, ahonnan folytatólag a budapest-nyugati pályaudvarra reggel 7 óra 5 perckor érkező 217. sz. rendes személyszállító gyorstehervonat menetrendjében közlekedik, s így Pozsonytól budapest-nyugati pályaudvarig közvetlen vonatot fog képezni. 497-3-3

Hirdetések felvételnek

a legolcsóbb árak mellett

LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN

Erzsébet-körút 13. sz. alatt.

Scherer M.

üveg-, porcellán, kőedény, táblaüveg, tükör, kép- és lámparaktára

Zombor, Kossuth Lajos-utca.

A nagyérdemű közönség szives tudomására adom, hogy **üveg- és porcellán üzletem** mellett

BUTORÜZLETET

oooo nyitottam. oooo

Raktáron tartok **ebédlő- és hálószoba berendezéseket, szalon garnitúrákat, vasgyermekágyakat**, szóval minden e szakmába vágó dolgot.

Kárpitós munkát, úgy mint javításokat is oo elvállalok jutányos áron. oo Minthogy ezen két üzlet által azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy elvállalhatok **egész lakberendezéseket**, a nagyérdemű közönség oo szives pártfogását kérem. oo

II Üveg- és porcellán üzletemben II**karácsonyi vásár****II leszállított árakkal!! II**

Ajánlom a vevőközönség szives figyelmébe **kristály üvegvázákat 60 fill. feljebb, valódi angol csészéket 50 fillér. Chinaezüst Aufsatz tífanie üveggel 4 korona. Gyönyörű képek kerettel 2 korona 20 fill.** — feljebb s sok más —

csinos karácsonyi ajándéknak

alkalmas dolgok.

Magamat az igen tisztelt vevőközönség szives pártfogásába ajánlván, maradok

tisztelettel 516-2-2

Scherer M.**Szőlőtermelők figyelmébe.**

4/4" □ és háromélű △ hegyezett borovi 505-3-2

szőlőkarót

bármily mennyiségben, kedvezményes ár mellett szállít

ERNST ÉS NEUFELD

ujvidéki fatermelő cég.